

een voordeelig handelsverdrag met den Zweedschen koning sloot ¹⁾ en zich in de bijna twee en dertig jaar, die hij in Stockholm doorbracht, zoozeer de algemeene achting wist te verwerven, dat zijn overlijden in 1706 terecht als een zwaar verlies werd beschouwd. Voor Raule beteekent deze episode de inleiding tot een avontuur van veel grooteren omvang: de zeerooverij tegen de Zweden, zoodra in 1674 tusschen Frankrijk en Duitschland de oorlogstoestand is verklaard. Wat een waarschuwing voor hem had moeten zijn, heeft hij opgevat als een aansporing. Het resultaat is een volkomen mislukking, die hem zijn geheele fortuin kost. Ternauwer-nood ontkomt hij aan de handen der justitie. Het belet hem niet desondanks den Keurvorst te blijven dienen en de grond-legger te worden van Brandenburg's marine en koloniale bezittingen op de kust van Guinea ²⁾.

Ondanks den aandrang van Rumpf schijnt het tot een proces contra Bergenaer of Raule niet gekomen te zijn. Een aanmaning der Staten-Generaal d.d. 1 October 1674 om tegen eerstgenoemde de instructie te openen, heeft geen ander gevolg dan doorzending van den brief naar den advocaat-fiscaal, die de zaak wel geseponeerd zal hebben ³⁾. Het ten onrechte aanhouden der bagage heeft een nasleep in 1687, wanneer Raule, die dan intendant van den Keurvorst ge-noemd wordt, door de Rotterdamsche reeders om schade-vergoeding wordt aangesproken, daar hij zich borg gesteld blijkt te hebben voor Bergenaer ⁴⁾. Het is in menig opzicht verwonderlijk, dat eerst na dertien jaren op de financieele gevolgen van de beslaglegging wordt teruggekomen en daar-om niet waarschijnlijk, dat Dirck Fransz. Quispel, die met een volmacht naar Raule wordt gezonden, er in geslaagd is dezen tot betalen te bewegen.

1) Tractaet van navigatie en commercie d.d. 26 Nov. 1675, in Groot Placaetboek III, blz. 357.

2) H. G. van Grol, (Benjamin Raule), De grondlegger van Brandenburgs marine en koloniale bezit, in Nieuwe Rotterdamsche Courant, 11 Mei 1941.

3) Adm. Zeeland 2499, fol. 300, d.d. 8 Oct. 1674.

4) Protocol van den notaris Philips Basteels te Rotterdam d.d. 1 Maart 1687, inv. nr. 958, acte 17.